

AÇILABİLİRLİK ÖLÇEĞİ'NİN KISA FORMUNUN TÜRKÇEYE UYARLAMA ÇALIŞMASI

The Adaptation Study Of Short Form Openers Scale To Turkish

Reference: Gündoğdu, R.; Uçar, M.E. & Konal, B. (2020). "Açılabilirlik Ölçeği'nin Kısa Formunun Türkçeye Uyarlama Çalışması", International Social Mentality and Researcher Thinkers Journal, (Issn:2630-631X) 6(34): 1329-1340.

Doç. Dr. Rezzan GÜNDOĞDU

Aksaray Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Aksaray/Türkiye
ORCID: 0000-0002-1220-9157

Doç. Dr. Mehmet Ertuğrul UÇAR

Aksaray Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Aksaray/Türkiye
ORCID: 0000-0002-7202-3856

Bilge KONAL

Aksaray Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans, Aksaray/Türkiye
ORCID: 0000-0003-4128-5690

ÖZET

Bu çalışmanın amacı Miller, Berg ve Archer (1983) tarafından kısa formu geliştirilmiş olan Açılabilirlik Algısı Ölçeği'nin Türkçe uyarlamasını yapmaktır. Açılabilirlik Algısı ölçeği diğerleri ile ilişkiye geçildiğinde açılma ya da samimi bir şekilde kendini açmaya neden olma eğilimini ölçer. Açılabilirlik Algısı Ölçeği'nin Türkçe uyarlamasını yapmak için açılımcı ve doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Güvenirlilik için Cronbach alfa testi yapılmıştır. Araştırma grubu 289 kişiden (%71.7 kadın, %29.3 erkek) oluşmaktadır. Çalışmada verilerin toplanmasında Açılabilirlik Algısı Ölçeği kısa formu ile Tartışmacı Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Tartışmacılık tartışmaya yaklaşma ve tartışmadan kaçınma eğilimlerinden oluşan bir öznitelik olarak kavramsallaştırılmıştır. Tartışmacı tutum ölçeği Infante ve Rancer (1982) tarafından geliştirilmiştir. Doğrulayıcı ve açılımcı faktör analizi sonuçları tek faktörlü bir yapı ortaya çıkarmıştır. Uyarlaması yapılan ölçeğin ölçüt bağıntılı geçerliliği için Tartışmacı Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Açılabilirlik Algısı Ölçeği'nin duygulara yaklaşma alt boyut için Cronbach alfa değerleri .75, kaçınma boyutu içinse .85 olarak bulunmuştur. Yapılan bu çalışmanın sonucunda Açılabilirlik Algısı Ölçeği'nin Türk toplumu için geçerli ve güvenilir olduğu belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Açılabilirlik Algısı, Kendini Açma, Ölçek Uyarlama

ABSTRACT

The aim of this study is to adapt of short version of Opener scale that developed by Miller, Berg and Archer (1983) to Turkish. An Opener Scale that measures the tendency to "open up" or elicit intimate disclosure from others is introduced. Exploratory and confirmatory factor analyses were used for Turkish adaptation of Opener scale. Cronbach alfa test was used for reliability. The research group consisted of 289 (70.7% female 29.3% male). To collect data, the short version of Opener, argumentativeness scale were used. Exploratory and confirmatory factor analysis revealed one factor structure. For convergent validity of the scale was used argumentativeness scale. Argumentativeness was conceptualized as a trait which is composed of the tendency to approach arguments and the tendency to avoid arguments Short version of Argumentativeness scale that developed by Infante and Rancer (1982). For reliability study on the short version of Opener scale had an internal consistency of .85. As a result of this study, it is determined that short version of Opener scale is valid and reliable for Turkish society.

Key words: Opener, disclosure, adapt of scale

1. GİRİŞ

Bireylerdeki açılabilirlik algısı, diğerlerinin onlara duygu ve düşüncelerini rahatlıkla aktarabilmesine ilişkin bir algı olarak öngörülmektedir. Açılabilirlik algısına (opener) sahip bireyler; kendilerini –tanıdıkları ya da tanımadıkları insanlar ile ilişkilerinde- insanların onlara samimi bir şekilde açıldıkları, duygu ve düşüncelerini ayrıntılı bir şekilde anlatabildikleri bireyler olarak algırlar. Başka bir ifadeyle açılabilirlik algısına sahip bireylerin kendilerini kendilerine dönük algısı; diğer bireylerin duygularını onlarla rahat ve samimi bir şekilde paylaşabileceği yönündedir (Miller, Berg ve Archer, 1983). Buradan hareketle literatüre kazandırılan Açılabilirlik Algısı Ölçeği bireylerin bir kişi ile tanıştığında, tanışılan kişinin günlük yaşamda veya laboratuvar ortamında kendini bir bireye samimi bir şekilde açmasını ya da o birey ile rahatlıkla konuşmasını sağlayan eğilimlerini ölçmek üzere tasarlanmıştır.

Bazı bireyler; eş, anne-baba, kardeş gibi yakın çevreleriyle yaşadıkları sorunları yeni tanıştıkları bir kişi ile hemen paylaşma ve bu kişiye sorunlarını anlatma eğilimindeyken; bazı bireyler ise benzer sorunlar yaşamalarına karşın bu sorularını diğer insanlar ile paylaşmak yerine alışveriş, spor gibi günlük olaylarla ilgili paylaşım yapmayı tercih edebilmektedirler. Günlük yaşamın yanı sıra psikoterapi yahut psikolojik danışma gibi özel bağlamlarda bazı bireylerin, kendileri ile ilgili kişisel bilgilerini çok az paylaştığı; bazılarının ise kendileri hakkında çok fazla bilgi verdiği görülmektedir. Bazı bireylerin kendilerini samimi ve yakın bir şekilde diğer insanlara açma yaklaşımı; bazılarının ise bunu tercih etmemesi, hatta danışma ve psikoterapi gibi ortamlarda bile son derece ketum davranması; sosyal psikoloji, klinik psikoloji, rehberlik ve psikolojik danışmanlık, psikiyatri ve sosyal hizmetler başta olmak üzere birçok alanı ilgilendiren temel sorunlardan birisi olarak gözükmektedir.

Bireylerin duygu düşünce ve davranışları ile özellikle kişisel bilgilerini, diğer insanlarla paylaşma konusundaki bu bireysel farklılıkları; psikoloji alan yazınında mahremiyet ve kendini açma olarak kavramsallaştırılıp iki farklı boyutta ele alınmaktadır. İki boyuttan biri olan kendini açma, bireyin yakınlık ya da samimiyet hissederek özel anılarını, duygu ve düşüncelerini karşısındakiyle paylaşma isteğine bağlıdır.

Alanyazında bireysel farklılıkları ölçmek adına kendini açma ölçekleri geliştirilip, kendini açma konusundaki bireysel farklılıklar saptanmaya çalışılmış (Chelune, 1976; Jourard, 1971). Ancak geliştirilen ölçeklerde yordama geçerliliğine ilişkin ciddi problemlerle karşılaşmıştır.

Bunun yanı sıra yapılan araştırmalarda kadınların kendilerini açma düzeylerinin erkeklerden daha fazla olduğuna dair pek çok bulguya rastlanmıştır (Weitten, Hammer ve Dunn, 2015); Miller, Berg ve Archer'ın (1983) günlük yüz yüze ilişkiler üzerine yaptığı çalışmalarında da kadınların erkeklere göre daha yüksek açıklabilirlik algısına sahip oldukları bulgulanmıştır. Ancak bu ölçeklerin de cinsiyetler arası farklılıklar konusunda yordama geçerliliği sorunu yaşadığı saptanmıştır (Chelune, 1976). Çalışmalar aynı zamanda yakın arkadaşların birbirlerine yakın olmayanlara göre daha fazla kendilerini açtıklarını göstermekte; bu açılmanın da arkadaşlar arasında daha fazla samimiyet ve yakınlığa yol açtığı öngörülmektedir (Taylor, Peplau ve Sears, 2007).

Ayrıca bireyler kendini açmanın riskleri de olduğunu düşünebilmektedirler. Bireyin kendini açtığı kişi tarafından olumsuz olarak değerlendirilmesine dönük algısı ya da özel bilgilerin kötü niyetle kullanılması gibi kullanılması gibi riskler nedeni ile insanlar genellikle toplu taşıma araçları gibi bir daha karşılaşmayacakları yerlerde, bir daha karşılaşmayacaklarını düşündükleri kişilere kendilerini açma eğilimindedirler. Bu eğilim, bireyleri açılmanın yarattığı risklerden kısmen korumakta ve bireyler, açılma ihtiyaçlarını böylelikle gidermektedirler (Weitten, Hammer ve Dunn, 2015). Ancak buradaki temel sorun kendini açma eğiliminin, içinde bulunulan duruma göre farklılık göstermesidir. Nitekim bireyler, bazı durumlarda kendilerini açarken, bazı durumlarda ise bundan kaçınmaktadırlar. Bu farklılaşma, kendini açma ölçeklerinden yüksek puan alan bireylerin her durumda kendilerini açmadıklarını da göstermekte ve dolayısıyla ölçeklerin yordama geçerliliğinin de düşük çıkmasına yol açmaktadır (Miller, Berg ve Archer, 1983).

Kendini açma ile ilgili ölçeklerde yaşanan temel sorunların nedenlerinden biri de bireyin kim ile etkileşim içinde olduğunun ya da kendini açtığı bireyin özelliklerini dikkate alınmamasıdır. Daha önce de değinildiği üzere bireylerin kendisini açmasının durumdan duruma farklılık göstermesi gibi bireyin kendini açtığı kişinin özelliklerinin ne olduğu da kendini açma eğilimlerini etkilemektedir. Kendini açma üzerine yapılan araştırmalar ise genel olarak kendini açmaya yol açan temel yapılar üzerinde odaklanmaktadır. Kendini açmayı sağlayan bu temel yapılara sahip olan bireyler, bir başka ifadeyle kendini açmaya yol açan kişilik özelliklerine sahip bireyler, bir kişi ile konuştuklarında aynı zamanda onun kendini açmasına da neden olmaktadır (Miller, Berg ve Archer, 1983). Alan yazın gözden geçirildiğinde kendini açan bireylerin; karşısındaki kişinin konuşmalarına uygun tepkiler veren, sıcak, iyi dinleme becerilerine sahip bireyler olduğu görülmektedir. Örneğin etkileşim sırasında olumlu tepkiler vermek, sıcak ve kabul edici olmak –gülümsemek, dinlerken başını sallamak, uygun yerlerde anladığını gösteren ünlem ifadelerini kullanmak, sıcak bir şekilde

konuşmak, konuşan kişinin kullandığı ifade ve kavramları onun lehine olacak şekilde değerlendirmek- bireylerin kendilerini ayrıntılı bir şekilde açmalarını sağlamaktadır (Heller, 1972; Pope ve Siegman, 1968; Altman ve Taylor, 1973 ve Taylor, Altman ve Sorrentino, 1969). Bütün bu özellikler, Türkçe alan yazınında etkin dinleme şeklinde tek bir kavram ile tek bir yapı içinde toplanmıştır. Ayrıca psikolojik danışmanın danışanıya “raport kurması” bu özellikler içinde yer almaktadır. Çok sayıda deneysel araştırmada sözü edilen kişilik özellikleri, tek tek ve birlikte ele alınarak incelenmiştir.

Kendini açmada eğilimlerinde etkileşim ilişkisi incelendiğinde, bazı bireylere kişilerin kendilerini rahatlıkla açtığı; bu kişilerin de kendilerini, diğerlerinin rahatlıkla gelip duygularını paylaştığı bireyler olarak algıladığı görülmektedir. Bu durum ise açılabilirlik algısına sahip bireylerin aynı zamanda kendilerini de rahatça açtıklarını göstermektedir. Miller, Berg ve Archer (1983) bu olgudan hareketle açılabilirlik algısı ölçeğini geliştirmişlerdir. Bu ölçek 10 madde 5 li likert tipi bir ölçektir. “4” tamamen katılıyorum “0” tamamen katılmıyorum şeklinde kodlanmaktadır. İçerik olarak maddeler üç kategoriye ayrılmaktadır: a. Diğerlerinin tepkilerini algılamak (Çevremdeki insanlar kendilerini rahat hissederler) b. Diğerlerini dinlemeye karşı ilgi (insanları dinlemekten hoşlanırım) c. kişiler arası beceriler (insanları kendileri hakkında konuşmaya devam ettirebilirim). Ölçek 487 kadın ve 253 erkek psikoloji bölümü lisans öğrencisine uygulanmış faktör analizi hem tüm katılımcılar, hem de kadın ve erkekler için ayrı ayrı yapılmış hepsinde tek faktörlü bir yapı elde edilmiştir. Ölçek perspektif alma .30, utangaçlık, -.21, sosyallik, .17, benlik saygısı .15, sosyal arzulanabilirlik ile .13 ölçek toplam puanları ile korelasyon gösterdiği bulgulanmıştır. Kadınların açılabilirlik algısı puanları erkeklerden daha yüksek bulunmuştur. Ölçekle yapılan deneysel araştırmalarda da açılabilirlik algısına sahip olan bireylere, diğer bireylerin daha fazla açıldıkları saptanmıştır. Bunun yanı sıra açılabilirlik algısına sahip olanların, kendilerini başkalarına daha fazla açtıkları bulunmuştur (Miller, Berg ve Archer 1983).

Sonuç olarak açılabilirlik algısına sahip bireylere neden diğer insanlar kolaylıkla açıldığı ve bir başka ifade ile bu insanları etkileşim sırasında sergiledikleri özelliklerin neler olduğu sorularına verilen yanıt; yapılan deneysel araştırma bulgularına göre, bu bireylerin etkin bir dinleyici oldukları, son derece dikkatli oldukları ve konuşma akışı sırasında akışı takip eden birçok soru sordukları yönündedir (Miller, Berg ve Archer 1983).

1.1.Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, Miller, Berg ve Archer (1983) tarafından geliştirilen Açılabilirlik Algısı Ölçeği'nin” Türk kültürüne uyarlanmasıdır.

2.YÖNTEM

Bu araştırmada tarama yapılarak betimsel araştırma modeli kullanılmıştır. Betimsel araştırma modelleri, olayların, nesnelerin, varlıkların, kurumların, grupların ve çeşitli saha ve alanların “ne” olduğunu ortaya çıkarmaya yani betimlemeye, açıklamaya çalışan çalışmalardır (Karasar, 2017).

2.1.Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, Aksaray ilinde 2018-2019 yılında öğrenim görmekte olan ve çalışmaya gönüllü katılan 294 lisans öğrencisi oluşturmaktadır. Mahalanobis uzaklığı yardımıyla incelenen uç değerler temizlendikten sonra analizler 289 kişi üzerinden yapılmıştır. Çalışma grubunun betimsel özellikleri Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1. Çalışma grubunun betimsel özellikleri

Özellik	N	Yüzde	
Cinsiyet	Kadın	208	70.7
	Erkek	86	29.3
Sınıf Düzeyi	1. Sınıf	55	18.7
	2.Sınıf	92	31.3
	3.Sınıf	61	20.7
	4.Sınıf	87	29.3

Tablo 1'e göre çalışmaya katılan öğrencilerin %70.7'si kadın ve %29.3'ü erkektir. Öğrencilerin tamamı Rehberlik ve Psikolojik Danışma Anabilim Dalı'nda öğrenim görmektedir. Çalışma grubunun %18.7'ü 1.sınıf; %31,3'ü 2.sınıf ve %20,7'si de 3.sınıf % 29.3'ü 4 sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Öğrencilerin yaş aralığı ise 18 yaş ile 26 yaş arasında değişmektedir (\bar{x} yaş =22.96; Sd= 4.50).

2.2. Veri Toplama Aracı

2.2.1. Açılabilirlik Algısı Ölçeği

Miller, Berg ve Archer (1983) tarafından hazırlanan Açılabilirlik Algısı Ölçeği, bireylerin bir kişi ile tanıştığında, tanışılan kişinin günlük yaşamda veya laboratuvar ortamında kendini karşısındaki bireye samimi bir şekilde açmasını ya da o birey ile rahatlıkla konuşmasını sağlayan eğilimlerini ölçmek üzere tasarlanmıştır. Diğer bir deyişle ölçek bireylerin kendilerini açmalarını sağlamaya yönelik eğilimlerini ölçmektedir. Maddeler, diğerlerinin bireye tepkisi (İnsanlar kendilerini yanımda rahat hissederler), dinlemeye yönelik ilgi (İnsanları dinlemekten hoşlanırım) ve kişilerarası beceriler (İnsanların kendileri hakkında konuşmalarını sağlayabilirim) olmak üzere boyutlandırılmıştır. Ölçek 5 li likert tipi bir ölçektir. 4, büyük ölçüde katılıyorum; 3, kısmen katılıyorum; 2, katılıyorum; 1, kısmen katılmıyorum; 0, büyük ölçüde katılmıyorum şeklinde puanlanmaktadır. Ölçeğin cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı .79, test-tekrar test güvenilirliği .69 olarak bulgulanmıştır. Korelasyon sonuçları, diğer kişilik ölçekleriyle beklenen yönde tutarlıdır. Örneğin ölçekteki puanlar empati ölçeğiyle pozitif utangaçlık ölçeğiyle negatif ilişki içindedir. Ölçeğin güvenilirliği için daha fazla kanıt, aynı cinsiyetteki yabancılar arasındaki etkileşimin incelendiği laboratuvar çalışmasından elde edilmiştir. Ölçekte ters puanlanan madde bulunmamaktadır. Orijinal çalışmada 0-22 puan arası almak düşük, 23-32 puan arası almak orta ve 33-40 puan arası almak ise yüksek açılabilirliğe işaret etmektedir.

2.2.2. Tartışmacı Tutum Ölçeği

Tartışmacı Tutum Ölçeği, bireylerin sosyal etki davranışının bir yönünü ölçmek üzere geliştirilmiştir. Ölçekte özellikle bireylerin, diğer insanları ikna etmek için tartışma eğilimi değerlendirilmektedir. Bu ölçekten yüksek puan alanlar, anlaşmazlığa neden olan konuları tartışmak konusunda çekingen değildirler, kendi görüşlerini anlatabilmek için diğerlerine karşı sözel saldırıya geçebilir ve başkalarına göre daha az rıza gösterirler. Infante ve Ranzer (1982) tarafından geliştirilen tartışmacı tutum ölçeğinin daha sonra Infante ve Gorden (1989) tarafından kısaltılarak yeniden gözden geçirilmiştir. Ölçek, 5'li Likert tipi olmak üzere 10 maddeden oluşmaktadır (Rancer ve Avtgis, 2006). Tartışmacı Tutum Ölçeği'nin 10 maddelik kısa formunun kullanıldığı çalışmalarda Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı Infante ve Rancer (1982) tarafından .73 olarak bulunurken, diğer bir çalışmada Martin ve Anderson (1997) tarafından .80; Myers ve Knox (2000) tarafından ise .86 olarak saptanmıştır. Ölçeğin kısa formu, tartışmaya yaklaşma ve tartışmadan kaçınma şeklinde iki alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin geçerliliği ile ilgili yapılan çalışmalarda, ölçeğin diğer iletişim ölçekleriyle ve tartışmacılık konusundaki arkadaş değerlendirmeleriyle de iyi korelasyonlara sahip olduğu bulgulanmıştır. Ölçeğin kısa formu; Turunç, Eser ve Dinç (2018) tarafından Türkçe adaptasyonu yapılmıştır. Yapılan uyarılma çalışmasında alt boyutlar için Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı her iki boyut içinde .71 olarak saptanmıştır. Bu çalışmada ise tartışmadan kaçınma alt boyutunun cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı .69, tartışmaya yaklaşma alt boyutunun cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı .78 olarak bulunmuştur.

2.3. İşlem

Araştırmada veriler, Aksaray ve Niğde ilinde Nisan 2018- Mayıs 2019 tarihleri arasında toplanmıştır. Veriler toplanırken gönüllülük ilkesi esas alınmış, katılımcılara öncelikle araştırmanın amacına yönelik kısa bir bilgi verilmiş ve ardından ise araştırmaya katılmak isteyen katılımcılara ölçekler verilmiştir. Bireysel uygulama ve grup uygulaması şeklinde toplanan veriler, ders saatleri içinde dersin yürütücüsünün izni ve yardımıyla elde edilmiş; ölçeklerin uygulanması, 20-25 dakika

arasında değişmiştir. Ayrıca, gerekli durumlarda katılımcılara ek açıklamalar yapılmıştır. Katılımcılardan kimlik bilgileri istenmemiştir.

İlk aşamada, alan yazınından hareketle ölçeğin kültürümüzdeki yeri ve psikolojik danışmanlık ve rehberlik alanına yapacağı katkılar göz önünde bulundurulmuş, ölçeğin adaptasyonunun alan yazın için önemli olabileceğine karar verilmiştir. İkinci aşamada, ölçeğin sahiplerinden ve uygulama için üniversite yönetiminden izin alınmıştır. Çeviri aşamasında, İngilizce ve Türkçeye hâkim, bu iki kültürü tanıyan, Rehberlik ve Psikolojik Danışma alanında en az yüksek lisans derecesine sahip üç kişilik bir uzman grubu oluşturularak ölçek maddelerinin Türkçeye çevrilmesi sağlanmıştır. Gelen çeviriler üzerinde birlik sağlanabilmesi adına, uzman grubunun bir araya gelerek tartışması ve grubun çeviriye son halini vermesi istenmiştir. Geri çeviri aşamasında ise yine üç kişilik bir uzman grubu oluşturulmuş ve Türkçe metni İngilizceye çevirmeleri istenmiştir. Ölçeğin orijinal formu ile çeviri üzerinden yapılan geri çeviri araştırmacılar tarafından karşılaştırılmıştır. Son olarak bir Türk Dili uzmanından ölçeğin Türkçeye çevrilmiş halindeki maddelerinin ifade gücünü saptaması ve ölçeği incelemesi istenmiş; maddelerin hiçbirinde bir sıkıntı görülmemesi üzerine veri toplama aşamasına geçilmiştir.

3.BULGULAR

Bu bölümde Açılabilirlik Ölçeği formunun Türkçe adaptasyonuna ilişkin faktör analizi sonuçları sunulmuştur. Faktör analizi için açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi, güvenirlik analizi için ise Cronbach alfa analizi kullanılmıştır. Ölçüt geçerliliği içinse Açılabilirlik Ölçeği ile Tartışmacılık Ölçeğinin boyutları arasındaki korelasyonlara bakılmıştır. Katılımcıların ölçeklerden aldıkları puanlara ait aritmetik ortalamalar aşağıda sunulmuştur.

Tablo 2. Betimsel İstatistikler

	\bar{X}	Ss	Çarpıklık	Basıklık	Minimum	Maximum	Variance	Ranj
Açılabilirlik	27.46	5.62	-.130	-1.11	15.00	36.00	31.62	21.00
T. Yaklaşma	13.57	3.98	-.478	-.071	0.00	20.00	15.91	20.00
T. Kaçınma	9.94.89	3.95	-.177	-.426	0.00	19.00	15.63	19.00

Normallik varsayımının incelenmesi amacıyla veri setinde yer alan maddelere ait çarpıklık ve basıklık katsayıları istatistik paket program yardımıyla hesaplanmış; tüm maddelerin çarpıklık katsayılarının ± 1 sınırının içinde olduğu bulunmuştur. Bu bulgu bu araştırmada ölçeklerin normal dağılım gösterdiğini belirtmektedir.

3.1.Açımlayıcı faktör analizi

İstatistiksel bir teknik olarak açımlayıcı faktör analizi ile ölçme aracının yapısı, aynı yapı ya da niteliği ölçen değişkenleri bir araya toplayarak ölçümü, böylece az sayıda faktörle açıklamayı sağlamak amaçlanmaktadır (Büyüköztürk, 2002). Bunun yanı sıra faktör analizi, tüm veri grupları için uygun olmayabilir. Verilerin, faktör analizi için uygunluğunu hesaplamak Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsayısı ile mümkündür. Bartlett küresellik testinin ortaya koyduğu değer ve küresellik testinin anlamlılığı ise değişkenlerin birbirleriyle ilişki gösterip göstermediklerini tespit etmektedir. KMO değerinin .60'dan yüksek çıkması ve Bartlett testinin anlamlı bulunması araştırmacının verilerinin faktör analizi için uygun olduğu anlamına gelmektedir (Büyüköztürk ve diğ., 2014). Çalışma verileri üzerinden faktörleri belirlemek için Temel Bileşenler Analizi yapılmıştır. Açılabilirlik Algısı Ölçeği için 289 kişi ile yapılan faktör analizinde KMO katsayısının .86 değerinde olduğu saptanmış ve Bartlett Testi ise anlamlı bulunmuştur ($p = .000 =$). Bu durum verilerin faktör analizine uygun olduğunu göstermektedir. Üç (3) madde yapılan faktör analizinde tek başına ayrı bir faktör oluşturmuştur. Tek bir madde ile ayrı bir faktör oluşamayacağı için 3 madde çıkartılıp tekrar faktör analizi yapılmıştır.

Tablo 3. Açılabilirlik Ölçeği Maddelerinin Özdeğerleri ve Açıklanan Yüzdeleri Bileşenler

Bileşenler	Özdeğer	Açıklanan Var. %
Açılabilirlik	4.22	46.684
Toplam		46.684

Tablo 3'de görüldüğü gibi temel bileşenler analizi tek faktörlü bir yapı ortaya çıkarmıştır. Birinci

Faktör varyansın % 47'sini açıklamaktadır. Buradan hareketle Açılabilirlik ölçeğini açıklanan varyansı yüksektir yorumu yapılabilir. Tablo 4 incelendiğinde Açılabilirlik ölçeğinin maddelerinin faktör yükleri .50 üzerinde olduğu görülmektedir. Açımlayıcı faktör analizi sonucunda iki faktörlü ölçek yapısı doğrulanmıştır.

Tablo 4. Açılabilirlik Ölçeğinin Maddelerinin Faktör Yükleri ile Madde-Test Korelasyonları

Maddeler	Faktör1	Madde-test korelasyonları
Aç5	.780	.822
Aç6	.743	.826
Aç9	.704	.828
Aç2	.701	.829
Aç10	.701	.828
Aç4	.698	.831
Aç7	.650	.835
Aç1	.632	.837
Aç8	.504	.854

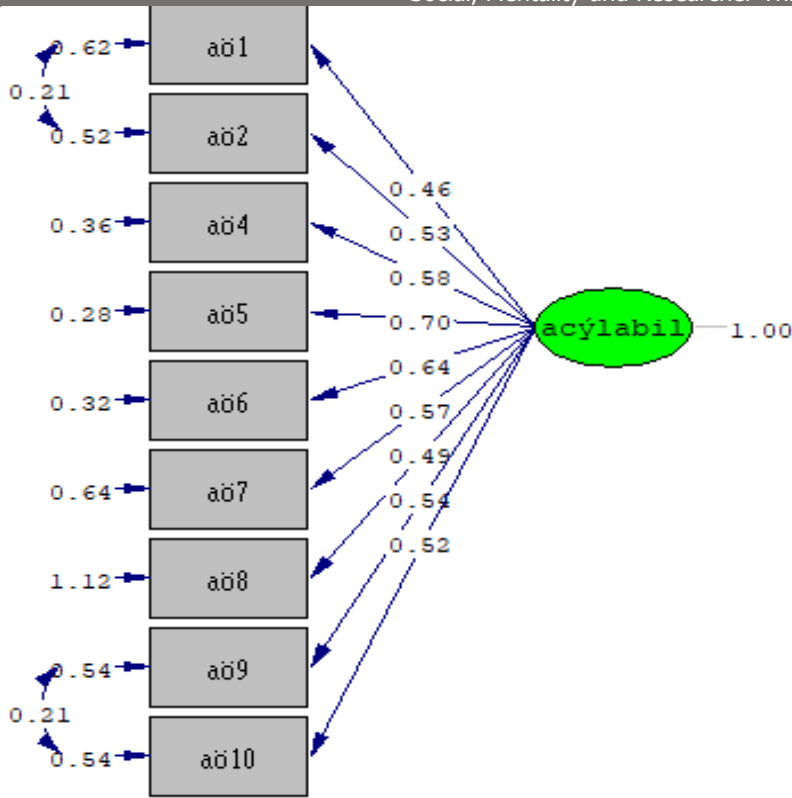
3.2.Doğrulayıcı faktör analizi

Ölçeğin faktör yapısını belirlemek amacıyla kullanılan doğrulayıcı faktör analizi (DFA), gözlenebilir faktörlerden oluşan (gizil değişkenler) faktöriyel bir modelin gerçek verilerle ne derece uyum gösterdiğini değerlendirmeyi hedeflemektedir (Kline, 2005). DFA açımlayıcı faktör analizi uygulamasında maddeden elde edilen korelasyon matrisi veri olarak kullanılmıştır. DFA'de de açımlayıcı faktör analizinde olduğu gibi 3 madde elenmiştir.

DFA ile hesaplanan (χ^2/sd) oranı 3.35'tir ve bu değer, önerilen faktör modelinin verilerle uyumlu olduğunu göstermektedir (Kline, 2005). İyilik Uyum İndeksi (Goodness of Fit Index, GFI) değerinin 0.94 bulunmuştur. İyilik uyum indeksinin .90'nın üzerinde olması gerekir. Karşılaştırmalı Uyum İndeksi (Comparative Fit Index, CFI) değerinin 0.97, Standartlaştırılmış Uyum İndeksi (Normed Fit Index, NFI) değerinin 0.95, Standartlaştırılmamış Uyum İndeksi (Not-Normed Fit Index, NNFI) değerinin 0.95 ve Yaklaşık Hataların Ortalama Karekökü (The Root Mean Square Error of Approximation, RMSEA) değerinin de 0.08 bulunmuştur. Bu değerler DFA sonucunda Açılabilirlik Ölçeğinin iki faktörlü yapısının kabul edilebilir ve geçerli sonuçlar verdiğini göstermektedir (Kline, 2005). AGFI,GFI, NFI, NNFI ve CFI'nin .90'dan büyük olması, kabul edilebilir bir uyum iyiliği değerinin, .95'den büyük olmaları ise iyi bir uyum iyiliği değerinin göstergesi olarak kabul edilir. Diğerlerinde ise yani RMSEA, RMR ve SRMR'de söz konusu değerlerin .05'in altında olması iyi bir fit değerini, .08'in altında olması ise kabul edilebilir bir uyum iyiliği değerini ifade eder (Şimşek, 2007).

Tablo 5. Doğrulayıcı Faktör Analizine Ait İyilik Uyum İndeksleri

İyilik Uyum İndeksi	Değer
χ^2/sd	3.35
GFI	.94
CFI	.97
NFI	.95
NNFI	.95
RMR	.045
SRMR	.049
RMSEA	.08
AGFI	.89

Şekil 1 Açılabilirlik algısı ölçeğinin doğrulayıcı faktör analizi/maddelerin yol katsayıları ve hata varyansları

Doğrulayıcı faktör analizindeki path şeması incelendiğinde tek faktörlü yapının doğrulandığı görülmektedir. Yapılan güvenilirlik analizinde cronbach alfa katsayısı .85 olarak bulunmuştur ve bulgularan Cronbach alfa katsayısı ölçeğin yüksek düzeyde güvenilir olduğunu göstermektedir. Açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi sonuçlarına göre Açılabilirlik Algısı ölçeği, 9 madde olarak Türk kültüründe geçerli bir yapı ortaya koymuştur. Dolayısıyla uyarlanan ölçekten alınan puanlar 0-36 arasında değişmektedir.

Tablo 6. Açılabilirlik algısı ölçeğinin tartışmaya yaklaşma ve tartışmadan kaçınma ölçekleri arasındaki korelasyonlar

	1	2	3
Açılabilirlik	1	.273**	-.160**
Tartışmaya Yaklaşma		1	-.331**
Tartışmadan Kaçınma			1

**p<.01

Ölçüt geçerliliği için Açılabilirlik Algısı ölçeği ve Tartışmacı Tutum ölçeğinin boyutları arasındaki korelasyonlar incelenmiştir. Buna göre açılabilirlik algısı ve tartışmaya yaklaşma ($r=.27, p \leq .01$) arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki; açılabilirlik algısı ve tartışmadan kaçınma ($r=-.16, p \leq .01$) arasında ise negatif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Açılabilirlik algısı, beklendiği gibi tartışmaya yaklaşma ile pozitif; tartışmadan kaçınma ile negatif korelasyon göstermiştir. Açılabilirlik algısının yüksek olduğu bireyler, diğer bireyler ile rahatlıkla tartışabilmektedirler. Bunun altında yatan dinamiği, tartışmanın da diğer insanlar ile duygu ve düşüncelerini paylaşmayı; kendini diğer insanlara açmayı gerektiren bir etkinlik olması ile ilişkilendirmek mümkün gözükmemektedir. Tartışmadan kaçınan bireylerde ise tam tersi bir durum olan duygusal yalıtılmışlığın söz konusu olduğu düşünülmektedir.

Kadın ve erkeklerin açılabilirlik algıları arasında farklılık olup olmadığını incelemek için t testi yapılmıştır. Yapılan t testi sonucuna göre kadınların açılabilirlik algısı ortalamaları, orijinal ölçek geliştirme çalışmasında olduğu gibi erkeklerden biraz yüksek ve istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (\bar{x} kadın=27.97, \bar{x} erkek=26.24; $t=2.46, p \leq .05$).

Tablo 7. Açılabilirlik algısı ölçeğinin orijinal versiyonu ve Türkçe uyarlamasının madde test korelasyonları

Maddeler	Orijinal Ölçek madde test korelasyonları	Madde korelasyonları
Aç1	.44	.83
Aç2	.52	.82
Aç4	.52	.83
Aç5	.58	.82
Aç6	.49	.82
Aç7	.55	.83
Aç8	.46	.85
Aç9	.47	.82
Aç10	.44	.82

Tablo 7 incelendiğinde ölçeğin orijinal formunda bulunan madde test korelasyonları ile Türkçe uyarlamasındaki korelasyonlar karşılaştırıldığında Türkçe formundaki korelasyonların daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu bulgulardan, maddelerin Türkçe uyarlamada daha iyi işlediği sonucuna varılabilmektedir. Orijinal formda 3. madde .35; Türkçe formunda ise .07 olarak bulunmuştur. Orijinal formunda da korelasyon düşüktür ancak Türkçe formunda maddenin orijinal formundan daha düşük olması, bu maddenin işlemediğini göstermektedir. Madde, daha önce de değinildiği gibi faktör analizi sonucunda dışarıda bırakılmıştır.

Bu çalışmada da orijinal ölçekteki uygulama izlenerek medyan ve standart sapmadan hareketle kesme puanları oluşturulmuştur. Bu çalışmada 0-21 puan aralığı, düşük; 22-30 puan aralığı, ortalama; 31-36 ise yüksek puan olarak değerlendirilmiştir.

4.SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmada Açılabilirlik Algısı Ölçeği'nin kısa formunun Türkçeye uyarlaması yapılmıştır. Öncelikle açılabilirlik, açılabilirlik algısı kavramları betimlenip bu kavramlara açıklık getirilmeye çalışılmıştır. Açımlayıcı faktör analizinde KMO .86, öz değer = 4.22, açıklanan varyans 46.68 ve doğrulayıcı faktör analizinde $X^2/sd=3.35$, RMSEA = 0,08; RMR = 0,045; SRMR = 0,049; NFI = 0,95; NNFI = 0,95; CFI = 0,97; GFI = 0,94 ve AGFI = 0,89 olarak bulunmuştur. Ölçeğin güvenirlik analizi için Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı hesaplanmış, ölçeğin .85 puan ile yüksek düzeyde güvenilir olduğu saptanmıştır. Açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi sonuçlarına göre orijinal ölçekteki 3. madde çıkarılmak koşulu ile ölçeğin tek faktörlü yapısının Türk kültüründe de geçerli olduğu saptanmıştır.

Ölçekte üçüncü madde olan “Diğer insanları çokça onaylarım.” maddesi, bu araştırmada çalışmamıştır. Bu bulgu, araştırmadaki en belirgin sonuçlardan birisidir. Sosyal onay ihtiyacının Türk kültüründe yüksek düzeyde olması beklenmektedir. Karasar (2014) yaptığı araştırmada sosyal onay alma ihtiyacının orta düzeyde olduğunu bulgulamıştır ($\bar{x}=75, Ss=14.77$). Etkileşim sırasında başkalarının ifadelerini onaylamanın, kendini açmaya yol açacağı ve açılabilirlik algısını destekleyeceği öngörülmektedir. Bu maddenin çalışmamasını, çalışılan grubun PDR öğrencilerinden oluşması ve alınan eğitim ile ilişkilendirmek mümkün gözükmemektedir. Bu durum, öğrencilerin danışma sırasında danışanı yalnızca onaylamanın yeterli olmadığını, hatta bazen söylenen her ifadeyi desteklemenin yanlış olduğunu bilmelerinden kaynaklanması ile ilişkilendirilebilir.

Çalışma grubu rehberlik ve psikolojik danışmanlık öğrencilerinden oluşmaktadır. Grubun sahip olduğu formasyon gereği kendini açma ve kendini açmayı sağlamak için yapılması gerekenler; öğrencilerin aldıkları bazı derslerde ayrıntılı olarak işlenmektedir. Açılabilirlik algısına sahip olmaları ve bunun gerektirdiği özellikleri taşımaları, formasyonlarının gereğidir. Grubun ortalaması dikkate alındığında grubun orta düzeyde açılabilirlik algısına sahip olduğu görülmektedir ($\bar{x}=27.46, ss=5.62$). Bu bulgu, öğrencilerin aldıkları eğitimlerin kısmen açılabilirlik algısını artırdığı ancak psikolojik danışma deneyimlerinin az olması nedeni ile puanların orta düzeyde kaldığı şeklinde yorumlanabilir. Yapılan frekans analizine göre grubun %18.4'ü olan 54 kişi düşük

düzeyde, %44.6'sı olan 131 kişi orta düzeyde, %37,1'i olan 109 kişi yüksek düzeyde açılabilirlik algısına sahiptir. Tartışmaya yaklaşma ve tartışmadan kaçınma ölçek alt boyutlarında da benzer bir durum söz konusudur. Bu özelliklerin sınıf düzeyi, mesleki deneyim yılı gibi değişkenler dikkate alınarak varyans analiz gibi teknikler ile ayrıntılı olarak incelenmesi gerekmektedir.

Elde edilen bu geçerlik ve güvenilirlik bulgularının yanı sıra, bu çalışmanın en önemli sınırlılığı araştırma grubunun sadece üniversitede okuyan PDR bölümü öğrencilerinden oluşmasıdır. PDR öğrencilerinin formasyonlarının önemli bir parçası iletişim ve iletişim teknikleridir. Farklı formasyonlara sahip öğrencilerde açılabilirlik algısının nasıl olduğu araştırılmalıdır. Bir işte çalışan katılımcılar ve öğrenci olmayıp aynı zamanda da bir işte çalışmayan katılımcıların araştırma grubuna dâhil edilmemiş olması, araştırmanın önemli bir sınırlılığıdır. Bu gruplarda -özellikle pazarlama, halkla ilişkiler gibi insan ilişkilerinin yoğun yaşandığı gruplarda- da açılabilirlik algısı araştırılmalıdır.

Açılabilirlik algısının cinsiyet rolleri, ergenlikteki risk alma davranışları, okul başarısı, güdülenme, kimlik, bireycilik-toplulukçuluk ve politik yönelimler gibi diğer psikolojik değişkenler ile de ilişkisi araştırılabilir. Açılabilirlik algısının ruh sağlığı sorunları ile özellikle de bağımlılıkla ilişkisi araştırılabilir.

Yukarıda önerilenlerin yanı sıra ölçek, hizmet içi eğitimler ya da diğer mesleki uygulamalarda bu gruplar (bireyle çalışma, grupla çalışma gibi) ile açılabilirlik algısı arasındaki ilişkiler ve bu ilişkilerin yönü araştırmalarında da kullanılabilir. Açılabilirlik algısının özellikle psikolojik danışmanlık, farklı terapi uygulamaları, psikoloji, psikiyatri, sosyal hizmetler, doktorluk gibi mesleki uygulamaları nasıl etkilediği ve bu mesleki uygulamaların bireylerdeki açılabilirlik algısını ne derecede etkilediğinin araştırılması işlevsel gözükmektedir. Tüketici psikolojisi bağlamında düşünüldüğünde ise açılabilirlik algısının bireylerin reklam ve iknaya açık olmaları ile nasıl bir ilişki içinde olduğu araştırma konusu edilebilir. Özellikle bazı kültürlerde kendini açma ve açılabilirlik algısının yoğun olduğu iddiaları ve araştırma sonuçları bulunmaktadır (Aronson, Wilson ve Akert, 2012). Dolayısıyla açılabilirlik algısı ile kültür arasındaki ilişkileri de saptamanın mümkün olduğu düşünülmektedir.

Bu çalışmada Açılabilirlik Algısı Ölçeği'nin kısa formunun Türkçeye uyarlaması yapılmıştır. Öncelikle açılabilirlik, açılabilirlik algısı kavramları betimlenip bu kavramlara açıklık getirilmeye çalışılmıştır. Açımlayıcı faktör analizinde KMO .86, öz değer = 4.22, açıklanan varyans 46.68 ve doğrulayıcı faktör analizinde $X^2/sd=3.35$, RMSEA = 0,08; RMR = 0,045; SRMR = 0,049; NFI = 0,95; NNFI = 0,95; CFI = 0,97; GFI = 0,94 ve AGFI = 0,89 olarak bulunmuştur. Ölçeğin güvenilirlik analizi için Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı hesaplanmış, ölçeğin .85 puan ile yüksek düzeyde güvenilir olduğu saptanmıştır. Açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi sonuçlarına göre orijinal ölçekteki 3. madde çıkarılmak koşulu ile ölçeğin tek faktörlü yapısının Türk kültüründe de geçerli olduğu saptanmıştır.

Ölçekte üçüncü madde olan "Diğer insanları çokça onaylarım." maddesi, bu çalışmada çalışmamıştır. Bu bulgu, araştırmadaki en belirgin sonuçlardan birisidir. Sosyal onay ihtiyacının Türk kültüründe yüksek düzeyde olması beklenmektedir. Karasar (2014) yaptığı araştırmada sosyal onay alma ihtiyacının orta düzeyde olduğunu bulgulamıştır ($\bar{x}=75$, $Ss=14.77$). Etkileşim sırasında başkalarının ifadelerini onaylamanın, kendini açmaya yol açacağı ve açılabilirlik algısını destekleyeceği öngörülmektedir. Bu maddenin çalışmamasını, çalışılan grubun PDR öğrencilerinden oluşması ve alınan eğitim ile ilişkilendirmek mümkün gözükmektedir. Bu durum, öğrencilerin danışma sırasında danışanı yalnızca onaylamanın yeterli olmadığını, hatta bazen söylenen her ifadeyi desteklemenin yanlış olduğunu bilmelerinden kaynaklanması ile ilişkilendirilebilir.

Çalışma grubu rehberlik ve psikolojik danışmanlık öğrencilerinden oluşmaktadır. Grubun sahip olduğu formasyon gereği kendini açma ve kendini açmayı sağlamak için yapılması gerekenler; öğrencilerin aldıkları bazı derslerde ayrıntılı olarak işlenmektedir. Açılabilirlik algısına sahip

olmaları ve bunun gerektirdiği özellikleri taşımaları, formasyonlarının gereğidir. Grubun ortalaması dikkate alındığında grubun orta düzeyde açılabilirlik algısına sahip olduğu görülmektedir (\bar{X} =27.46, ss=5.62). Bu bulgu, öğrencilerin aldıkları eğitimlerin kısmen açılabilirlik algısını artırdığı ancak psikolojik danışma deneyimlerinin az olması nedeni ile puanların orta düzeyde kaldığı şeklinde yorumlanabilir. Yapılan frekans analizine göre grubun %18.4'ü olan 54 kişi düşük düzeyde, %44.6'sı olan 131 kişi orta düzeyde, %37,1'i olan 109 kişi yüksek düzeyde açılabilirlik algısına sahiptir. Tartışmaya yaklaşma ve tartışmadan kaçınma ölçek alt boyutlarında da benzer bir durum söz konusudur. Bu özelliklerin sınıf düzeyi, mesleki deneyim yılı gibi değişkenler dikkate alınarak varyans analiz gibi teknikler ile ayrıntılı olarak incelenmesi gerekmektedir.

Elde edilen bu geçerlik ve güvenilirlik bulgularının yanı sıra, bu çalışmanın en önemli sınırlılığı araştırma grubunun sadece üniversitede okuyan PDR bölümü öğrencilerinden oluşmasıdır. PDR öğrencilerinin formasyonlarının önemli bir parçası iletişim ve iletişim teknikleridir. Farklı formasyonlara sahip öğrencilerde açılabilirlik algısının nasıl olduğu araştırılmalıdır. Bir işte çalışan katılımcılar ve öğrenci olmayıp aynı zamanda da bir işte çalışmayan katılımcıların araştırma grubuna dâhil edilmemiş olması, araştırmanın önemli bir sınırlılığıdır. Bu gruplarda -özellikle pazarlama, halkla ilişkiler gibi insan ilişkilerinin yoğun yaşandığı gruplarda- da açılabilirlik algısı araştırılmalıdır.

Açılabilirlik algısının cinsiyet rolleri, ergenlikteki risk alma davranışları, okul başarısı, güdülenme, kimlik, bireycilik-toplulukçuluk ve politik yönelimler gibi diğer psikolojik değişkenler ile de ilişkisi araştırılabilir. Açılabilirlik algısının ruh sağlığı sorunları ile özellikle de bağımlılıkla ilişkisi araştırılabilir.

Yukarıda önerilenlerin yanı sıra ölçek, hizmet içi eğitimler ya da diğer mesleki uygulamalarda bu gruplar (bireyle çalışma, grupla çalışma gibi) ile açılabilirlik algısı arasındaki ilişkiler ve bu ilişkilerin yönü araştırmalarında da kullanılabilir. Açılabilirlik algısının özellikle psikolojik danışmanlık, farklı terapi uygulamaları, psikoloji, psikiyatri, sosyal hizmetler, doktorluk gibi mesleki uygulamaları nasıl etkilediği ve bu mesleki uygulamaların bireylerdeki açılabilirlik algısını ne derecede etkilediğinin araştırılması işlevsel gözükmektedir. Tüketici psikolojisi bağlamında düşünüldüğünde ise açılabilirlik algısının bireylerin reklam ve iknaya açık olmaları ile nasıl bir ilişki içinde olduğu araştırma konusu edilebilir. Özellikle bazı kültürlerde kendini açma ve açılabilirlik algısının yoğun olduğu iddiaları ve araştırma sonuçları bulunmaktadır (Aronson, Wilson ve Akert, 2012). Dolayısıyla açılabilirlik algısı ile kültür arasındaki ilişkileri de saptamanın mümkün olduğu düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

Altman, I. ve Taylor, D. A (1973). *Social penetration: The development of interpersonal relationships*. New York: Holt, Rinehart & Winston.

Aronson, E., Wilson, T.D. ve Akert, R.M. (2012). Sosyal Psikoloji. Orhan Gündüz (Çev.).İstanbul: Kaknüs.

Chelune, G. J. (1976). The Self-Disclosure Situations Survey: A new approach to measuring self-disclosure. *JSAS Catalog of Selected Documents in Psychology*. 6, 111-112. (Ms. No.1367).

Doster, J. A. ve Strickland, B. R. (1971). Disclosing of verbal material as a function of information requested, information about the interviewer, and interviewee differences. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 37(2), 187-194. <https://doi.org/10.1037/h0031966>.

Heller, K. (1972). Interview structure and interview style in initialinterviews. In A. W. Siegman, B. Pope (Eds.). *Studies in dyadic communication*. New York: Pergamon Press.

Infante, D.A. ve Rancer, A. S. (1982). A conceptualization and measure of argumentativeness.*Journal of Personality Assessment*, 46, 72-80.

Infante, D.A. ve Gorden, W.I. (1987). Superior and subordinate communication profiles: implications for independent-mindedness and upward effectiveness. *Central States Speech Journal*, 38, 73-80.

Jourard, S. M. (1971). *The transparent self*. New York: Litton Educational Publishing.

Karasar, N. (2017). *Bilimsel araştırma yöntemi: kavramlar ilkeler teknikler*. Nobel, Basım sayısı: 32, Sayfa Sayısı 34.

Karasar, B. (2014). *Sosyal Onay İhtiyacının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitimde Psikolojik Hizmetler Anabilim Dalı Eğitim Psikolojisi Programı. Ankara.

Martin, M. M. Ve Anderson, C.M. (1997). Aggressive communication traits: how similar are young adults and their parents in argumentativeness, assertiveness and verbal aggressiveness. *Western Journal of Communication*, 61(3), 299-314.

Myers, S. A. ve Knox, L. (2000). Perceived instructor argumentativeness and verbal aggressiveness and student outcomes. *Communication Research Reports*, 17 (3), 299-309.

Miller, L. C., Berg, J. H. ve Archer, R. L. (1983). Openers: Individuals Who Elicit Intimate Self-Disclosure. *Journal of Personality and Social Psychology*. 44 (6). 1234-1244

Pope, B. ve Siegman, A. W. (1968). Interviewer warmth in relation to interviewee verbal behavior. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, , 32, 588-595.

Rancer, A.S. ve Avtgis, T.A. (2006). *Argumentative and Aggressive Communication: Theory, Research and Application*. Sage Publications, Inc., Thousand Oaks: California.

Şimşek, Ö. (2007). *Yapısal eşitlik modellemesine giriş*. Ankara: Ekinoks Yayınları.

Taylor, D. A., Altman, I. ve Sorrentino, R. (1969). Interpersonal exchange as a function of rewards and costs and situational factors: Expectancy, confirmation-disconfirmation. *Journal of Experimental Social Psychology*. 324-339. [http://dx.doi.org/10.1016/0022-1031\(69\)90057-2](http://dx.doi.org/10.1016/0022-1031(69)90057-2)

Turunç, Ö., Eser, H. B. ve Dinç, M. (2018). Tartışmacı tutum ölçeği kısa formunun Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik analizi. *OPUS-Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 9(16), 731-759. DOI: 10.26466/opus.480175

Weitten, W., Hammer, Y.E. ve Dunn, D.S. (2015). *Psikoloji ve çağdaş yaşam insan uyumu*. (Çev.Ed. Ebru İlkiz, 2015). Nobel Yay. Ankara.

EK 1. Açılabilirlik Ölçeği

Her durum için katılma ve katılmama derecenizi aşağıda gösterilen ölçeği dikkate alarak belirtiniz. Kendinizle ilgili durumu açıklayan en yakın ifadenin üzerini 'X' işareti ile işaretleyiniz.

	Büyük ölçüde katılmıyorum	Kısmen katılmıyorum	Katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Büyük ölçüde katılıyorum
1. İnsanlar sıkça bana kendilerini anlatırlar.	0	1	2	3	4
2. İyi bir dinleyici olduğum söylenir.	0	1	2	3	4
3. Diğer insanları çokça onaylarım. ¹	0	1	2	3	4
4. İnsanlar sırları konusunda bana güvenirler.	0	1	2	3	4
5. İnsanların rahatça konuşmalarını sağlayabilirim.	0	1	2	3	4
6. Çevremdeki insanlar kendilerini rahat hissederler.	0	1	2	3	4

¹ Bu madde faktör analizinde elenmiştir.

7. İnsanları dinlemekten hoşlanırım.	0	1	2	3	4
8. İnsanların problemlerini paylaşıyorum.	0	1	2	3	4
9. İnsanları, bana anlattıkları konusunda cesaretlendiririm.	0	1	2	3	4
10. İnsanları kendileri hakkında konuşmaya devam edebilirim.	0	1	2	3	4